

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Til høyere utdanningsinstitusjoner som tilbyr
ingeniørutdanning

Nr.
F-02/2011

Vår ref
201005678

Dato
01.07.11

Forskrift om rammeplan for ingeniørutdanning, merknader til forskriften og nasjonale retningslinjer for ingeniørutdanning.

Departementet fastsatte 3. februar 2011 en ny forskrift om rammeplan for ingeniørutdanningen. Hjemmel for forskriften er lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15 § 3-2 annet ledd.

Dette rundskrivet inneholder forskriften og merknader til bestemmelser i forskriften. Videre inneholder rundskrivet de nasjonale retningslinjene for ingeniørutdanning. Dokumentet er utarbeidet gjennom en prosess organisert av Nasjonalt råd for teknologisk utdanning (NRT), og er en revisjon av retningslinjer foreslått av rammeplanutvalget for ingeniørutdanning. Retningslinjene skal være under kontinuerlig utvikling. Universitets- og høyskolerådet ved NRT har ansvaret for dette. Retningslinjene inneholder kjennetegn og indikatorer for ingeniørutdanning. Disse skal bidra til kontinuerlig kvalitetsutvikling slik at vi får en ingeniørutdanning av høy kvalitet.

Rammeplanen krever en omfattende omlegging av ingeniørutdanningen. Viktige mål er å øke den faglige kvaliteten, styrke forskningsforankringen, redusere studentfracfallet og utdanne ingeniører som har den kompetansen dagens og morgendagens arbeidsliv etterspør. Innføring av ny rammeplan forutsetter samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon (SAK) institusjonene imellom og en forpliktende dialog med arbeids- og næringsliv.

Departementet har bedt Universitets- og høyskolerådet ved NRT om å koordinere en nasjonal prosess for innføringen av den nye ingeniørutdanningen. Prosessen skal bidra til samarbeid, erfaringsutveksling og kompetansebygging mellom institusjonene. NRT har utarbeidet en aktivitetsplan der arbeidsgrupper og fagmøter arbeider videre for å utvikle felles forståelse av retningslinjene og implementering av kvalifikasjonsbasert ingeniørutdanning på de ulike programområdene og for de faglige elementene som følger av forskriften og de nasjonale

retningslinjene. Det er satt av fire millioner kroner i 2011 til dette arbeidet.

I 2011 har departementet i tillegg satt av fire millioner kroner til samarbeid for å oppnå tydeligere arbeidsdeling og økt konsentrasjon (SAK) for å heve den faglige kvaliteten i ingeniørutdanningen. Bakgrunnen for dette er at NOKUTs evaluering viste at det er mange små og sårbare fagmiljø i ingeniørutdanningen og at dette kan være en utfordring for kvalitet og god ressursutnyttelse. Den nye rammeplanen legger derfor til rette for økt grad av samarbeid, arbeidsdeling, faglig konsentrasjon og mobilitet institusjonene i mellom. Fordeling av disse midlene vil skje høsten 2011. Status i de pågående aktivitetene i regi av NRT vil bli vurdert i denne sammenheng. Departementet vil komme tilbake til prosedyre og fordeling.

Departementet forventer at satsingen på 8 millioner kroner til sammen vil bidra til mer robuste fagmiljøer der kvalitet, innovasjon, arbeidsdeling, samarbeid med arbeidslivet og faglig profilerte institusjoner blir resultatet.

Skal ambisjonene med den nye ingeniørutdanningen realiseres, forutsettes en bevisst involvering av ledelsen ved institusjonene. I tråd med forskriften må institusjonenes styrer fastsette programplaner som legger til rette for en forskningsbasert, praksisnær og integrert ingeniørutdanning. Et økt samarbeid for å oppnå arbeidsdeling, profilerte studieprogram med færre studieretnings- og fagtilbud og mer robuste fagmiljø krever også en strategisk forankring i institusjonenes styre.

Departementet ber om at ledelsen ved institusjonene legger forholdene til rette for at fagmiljøet kan utvikle ingeniørutdanningen i samsvar med ny rammeplan. Det er viktig at det sikres gode faglige prosesser internt ved institusjonen, med bred involvering av personell innenfor både realfag, teknologifag og samfunnsfag, teori, praksis og studieadministrasjon. Videre må det legges til rette for at fagmiljøene deltar aktivt for å oppnå forventet nasjonal samordning og bidrar til økt internasjonal kvalitet på ingeniørutdanningen. I arbeidet må ledelsen være bevisst at de som involveres er opptatt av et kontinuerlig, fremtidsrettet og langsiktig arbeide med kvalitet i utdanningene, både når det gjelder faglig- og pedagogisk kompetanse, undervisnings- og vurderingsformer, læringsutbytte og relevans.

Departementet har forventninger til implementeringsprosessen og til fremtidens ingeniører som samfunnsengasjerte, kreative og handlekraftige, med evne til aktivt å bidra i fremtidens utfordringer. Dette er viktige utfordringer for institusjonene fremover.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f)
ekspedisjonssjef

Mette Mo Jakobsen
seniorrådgiver

Vedlegg:

Forskrift om rammeplan for ingeniørutdanning
Merknader til forskriften
Nasjonale retningslinjer for ingeniørutdanning

Kopi:

Høyere utdanningsinstitusjoner som tilbyr mastergrader i teknologi

Universitets- og høyskolerådet

Nettverk for private høyskoler

Forsvarets skolesenter

Politihøgskolen

Statsministerens kontor

Arbeidsdepartementet

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Finansdepartementet

Fiskeri- og kystdepartementet

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

Forsvarsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet

Justis- og politidepartementet

Kommunal- og regionaldepartementet

Kulturdepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Miljøverndepartementet

Nærings- og handelsdepartementet

Olje- og energidepartementet

Samferdselsdepartementet

Utenriksdepartementet

Sametinget

Fylkeskommunene

Fylkesmennene

Riksrevisjonen

NSO

ANSA

Elevorganisasjonen

KS

LO

NHO

YS

Akademikerne

Unio

NITO

Norges Farmaceutiske Forening

Forskerforbundet

Naturviterforbundet

Norsk Tjenestemannslag

Parat

Tekna

Universitets- og Høyskoleutdannedes Forbund

Spekter

Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon

Abelia

Maritim Utdanningsforum

Maskinentreprenørenes Forbund

Nasjonalt utvalg for tekniske fagskoler

Norges Rederiforbund

Norske Fag- og Friskolers Landsforbund
Sjøfartsdirektoratet
Voksenopplæringsforbundet
SINTEF
Forbrukerombudet
Forbrukerrådet
Statistisk sentralbyrå
Oslo kommune
Innovasjon Norge
Likestillings- og diskrimineringsombudet
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Steinerskolen i Norge
NOKUT
Utdanningsdirektoratet
Senter for internasjonalisering av høyere utdanning
Samordna opptak
Statens lånekasse for utdanning
Norges forskningsråd
Fagskolerådet
Studieforbundene
Norgesuniversitetet
RENATEsenteret
IKT-senteret
Naturfagsenteret
Matematikkenteret
Norsk forbund for fjernundervisning og fleksibel utdanning, NFF